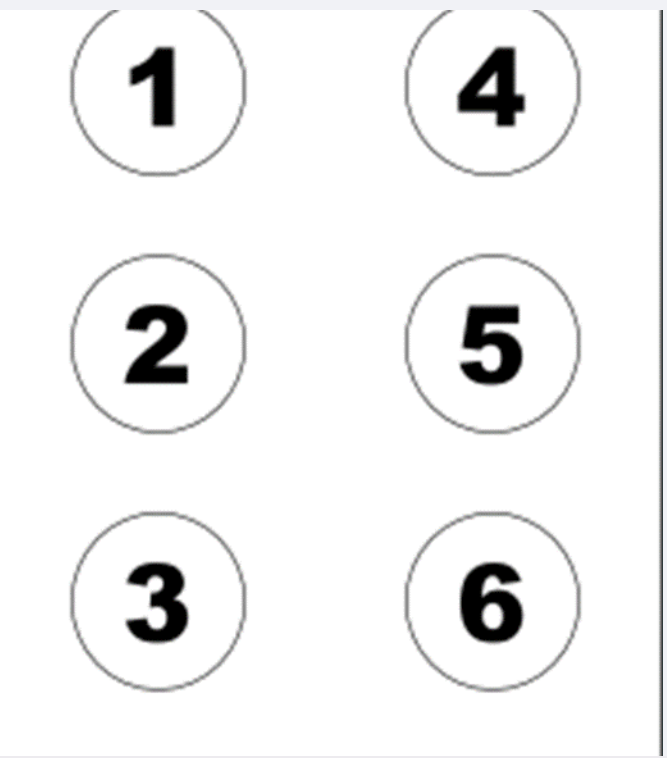

■Brailleovo pismo ili brajica je sustav za slijepe i slabovidne osobe - 1829. godine

■63 znaka - šest točkica od kojih su neke ispupčene, u shemi od po tri točkice u dva okomita reda

■Šestočka - sustav točkica definiran položajem točkica unutar tri horizontale (gornja, srednja i donja) i dvije vertikale

■Dva oblika – taktilni i grafemski

■Specifična sredstva i pomagala za pisano komuniciranje i korištenje brajice su tablica i šilo, Brailleov stroj, hardverski dodaci za računalu

BRAILLEOVO PISMO

■Jednostavni brajični znakovi dijele se u sedam skupina brajičnog sustava

RIMSKI BROJEVI

pišu se uz pomoć predznaka za jedno ili više velikih slova te odgovarajućih slova abecede

Znak	Brajični znak	Brajična kombinacija	Značenje
I	⠠	(46, 24)	jedan
V	⠤	(46, 1236)	pet
X	⠠⠤	(46, 1346)	deset
L	⠠⠤⠠	(46, 123)	pedeset
C	⠠⠤⠠⠠	(46, 14)	sto
D	⠠⠤⠠⠤	(46, 145)	petsto
M	⠠⠤⠠⠤⠠	(46, 134)	tisuću

Na sljedećoj slici su navedeni najčešći matematički znakovi koji se mogu pojaviti u literarnom tekstu

Matematička brajična notacija pokriva detaljan popis znakova, njihovih značenja i pravila za primjenu

Znak	Brajični znak	Brajična kombinacija	Značenje
x²	⠠⠨	(34)	predznak za povišenu razinu (eksponent)
x₂	⠠⠨	(16)	predznak za spuštenu razinu (indeks)
+	⠠	(235)	plus
-	⠤	(36)	minus
=	⠠⠤	(2356)	jednako
<	⠠⠨	(246, 3)	manje od
>	⠠⠨	(135, 2)	veće od
·, x, *	⠠⠨, ⠠⠨, ⠠⠨	(3), (236), (35)	puta kao točka, kao x i kao zvjezdica
:	⠠⠤	(0, 25, 0)	podijeljeno, u omjeru
%	⠠⠤⠠	(3456, 245, 356)	posto
‰	⠠⠤⠠⠠	(3456, 245, 356, 356)	promil
°	⠠⠤	(45, 356)	stupanj (kutni, za celzijus)
'	⠠⠤	(45, 256)	minuta (kutna)
"	⠠⠤⠠	(45, 256, 256)	sekunda (kutna)

PRVA SKUPINA: osnovna skupina											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(1)	(12)	(14)	(145)	(15)	(124)	(1245)	(125)	(24)	(245)		
DRUGA SKUPINA: osnovna skupina + ⠠ (3)											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(13)	(123)	(134)	(1345)	(135)	(1234)	(12345)	(1235)	(234)	(2345)		
TREĆA SKUPINA: osnovna skupina + ⠠⠠ (36)											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(136)	(1236)	(1346)	(13456)	(1356)	(12346)	(123456)	(12356)	(2346)	(23456)		
ČETVRTA SKUPINA: osnovna skupina + ⠠⠠⠠ (6)											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(16)	(126)	(146)	(1456)	(156)	(1246)	(12456)	(1256)	(246)	(2456)		
PETA SKUPINA: osnovna skupina spuštена za jedan red točaka u brajičnoj kućici											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(2)	(23)	(25)	(256)	(26)	(235)	(2356)	(236)	(35)	(356)		
ŠESTA SKUPINA: promjenom okomice (zrcaljenjem) prva dva znaka osnovne skupine dobiva se prvi osnovni par, a ostali parovi slijede pravila tvorbe skupina od druge do pete											
⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠	⠠
(4)	(45)	(34)	(345)	(346)	(3456)	(46)	(456)	(5)	(56)		
SEDMA SKUPINA: znakovi koji se dodaju osnovnoj skupini											
⠠	⠠	⠠									
(3)	(36)	(6)									